

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Denne ukas viktigste	2
<i>BIO og HI i Science i dag: fiske kan føre til evolusjon</i>	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	2
Siste nytt fra BIO	3
<i>BIO har talt!</i>	3
<i>Both Mikko Heino and EvoFish are on their feet!</i>	3
<i>En engasjerende og vellykket HMS-dag ved BIO, og den peker framover</i>	3
<i>Anne Bjune: Hardangervidda blir skogkledd</i>	4
<i>Anne Bjune: ser ikke Vidda for bare trær</i>	4
<i>Nytt om fremdriften i byggeprosessen på Marineholmen</i>	4
<i>It is becoming a whale of a whale story!</i>	4
<i>New Summer School Initiative in Bergen</i>	5
Ukens bilde	5
Siste nytt fra verden rundt oss	5
<i>Opprop for artsprosjekt i Norge</i>	5
<i>MAR-ECO has won another prize</i>	5
<i>Ledige stillinger, mange ved BIO!</i>	5
<i>Unifob søker forskningsleder til SAM marin</i>	6
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	6
<i>EU-utlysning innen biologisk mangfold</i>	6
Nye doktorgrader	6
<i>Hege Ommedal: Hydrocarbon degradation under sulphate-reducing conditions</i>	6
<i>Humberto Fonseca Mendes: kartlegging av regnskogenes arts mangfold</i>	6
<i>Prøveforelesing oppgitt emne: Espen Johnsen</i>	6
<i>Prøveforelesing over selvvalgt emne: Andre Bøgevik</i>	7
Info fra studieseksjonen	7
<i>Invitasjon til avsluttende muntlig presentasjon av BIO300, mandag 3. desember 08:30!!</i>	7
Ny medarbeider	7
<i>Stipendiat Birte Töpper</i>	7
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	8
<i>Guest lecture: "Jellies on the 15th perpendicular: facts and fiction (?)"</i>	8
<i>Endagskonferanse om bioteknologi og politikk</i>	8
Nye artikler	8
<i>Christian Jørgensen, Katja Enberg, Erin S. Dunlop, David S. Boukal & Mikko Heino: forvaltning av evolverende bestander</i>	8
<i>Josefin Titelman, Øystein Varpe, Sigrunn Eliassen & Øyvind Fiksen: partnervalg også i havet?</i>	8
<i>Torstein Solhøy: systematisk status til midd-art</i>	8
<i>Rune Rosland: oseanografien i Golfo Dulce, Costa Rica</i>	9
<i>Justin Meager: søkeaktivitet hos torsk i turbid vann</i>	9
<i>Paco Cárdenas, Christoffer Schander & Hans Tore Rapp: ny soppart fra Korsfjorden</i>	9

Denne ukas viktigste

BIO og HI i Science i dag: fiske kan føre til evolusjon

Industrielt fiske fører til evolusjonære endringer hos fiskebestander. Dagens fiskeriforvaltning tar ikke høyde for det og påfører skader vi ikke kjenner ringvirkningene av, mener biologer ved UiB.

Studier viser at industrielt fiske påvirker fiskebestanden genetisk og demografisk. Mens for eksempel skreien ble kjønnsmoden i en alder fra 10-11 år i 1930, skjer dette i dag når den er 6-7 år. Dette kan få store konsekvenser for den fremtidige fiskebestanden.

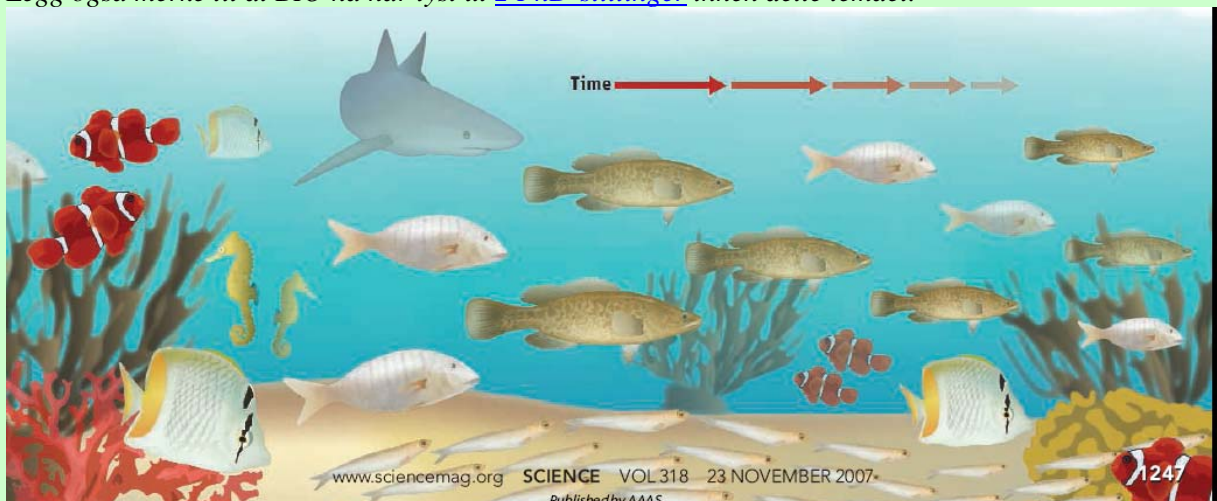
Bak studiene om evolusjonær fiskeriøkologi, står professor **Mikko Heino** og postdocene **Christian Jørgensen**, **Katja Enberg**, **Erin Dunlop** og **David Boukal** ved BIO og Havforskningsinstituttet. I dag presenterer de funnene i det anerkjente tidsskriftet Sciences policy forum, hvor grunnforskning oversettes til praktiske politiske spørsmål. Les mer [På Høyden](#) eller hele artikkelen i [Science](#).

Anledningen brukes også til å takke **Havforskningsinstituttet** for at hele Mikkos gruppe fikk flytte med ham til BIO på forsommeren, i påvente at han skulle tildeles de 16 millionene fra Bergen forskningsstiftelse (se egen overskrift under Siste nytt fra BIO).

Legg også merke til at BIO nå har lyst ut [2 PhD-stillinger](#) innen dette temaet.

Forskningsgrupeleder Mikko og førsteforfatter Christian (t.h.)

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)
Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Nov.	Call for IDEAS Advanced Investigator Grant	1. des	Olaf Grolle Olsens legat
	Call for CAPACITIES Research Infrastructure	1. des	Fakultetets legater og fond
28. nov	NFR numerous deadlines kl.18:00	3. des	Meltzer fond
	More information on bio-web	3. des	Bergen universitetsfond
30. nov	Numerous EU calls posted	19. des	Norsk-polsk Forskningsfond
	More information on bio-web		

Siste nytt fra BIO

BIO har talt!

Det var sikkert ikke bare jeg som var spent på hva BIOS HMS-dag kunne, og ville, avstedkomme. Nå, etter et par dager, merker jeg at jeg er skikkelig oppstemt ved tanken på det som skjedde. Selv om det ikke er opp til meg å trekke konklusjoner (vi venter på Tone og Britt Karins oppsummeringer) har jeg allikevel lyst til å nevne noe av det jeg sitter igjen med:

- For det første synes jeg vi greide å snakke om arbeidsforholdene på BIO på en veldig OK måte. Undersøkelsen, hva man nå enn måtte mene om de enkelte spørsmålene, ga oss et utgangspunkt; men det er alle de konkrete tingene som kom fram i diskusjonene etterpå som vil være av størst verdi i oppfølgingen.

- Noen tema gikk igjen, for eksempel pekte både de midlertidige, gruppelederne og administrasjonen på at vi har behov for bedre rutiner og ikke minst klarere informasjon om en rekke regelverk og praksiser (ansettelser, personalbehandling, tilgang til labfasiliteter, undervisning, etc.). Det slo meg at de som best vet hvor skoen(e) trykker, og de som vet hva som kan gjøres ofte er forskjellige grupper ansatte. Flere bør kanskje trekkes inn i arbeidet med disse strukturelle problemene?

- Et godt tegn for organisasjonen er at de forskjellige gruppene fremhever betydningen av hverandre. Og når, for eksempel, de faglige vil ha mer teknisk hjelp, mens teknikkerne ber om å bli tatt mer i bruk, virker det som vi har muligheter..

- Mange ønsker om mer samhandling på tvers; teknikkerne vil hospitere internt, de midlertidige vil ha bedre informasjon om og tilgang til instituttets fasiliteter på tvers av forskningsgruppene, administrasjonen vil ha tettere kontakt med alle forskningsgruppene og de fast faglige pekte på viktigheten av respekt på tvers av grupper og fag.

- Selv om det ofte ble pekt på Thelma, Bjørn Åge og Jarl kom det også mange forslag til tiltak gruppene selv kunne bidra med - og det er jo veldig positivt.

Som sagt, nå får vi grunnlaget til å jobbe videre, er jeg overbevist om at det vil bli et nyttig verktøy som gir klare råd om hva vi bør prioritere og hvordan vi kan arbeide i den videre prosessen med å utvikle organisasjonen vår.

God helg!
Vigdis

Both Mikko Heino and EvoFish are on their feet!

Monday was **Mikko Heino**'s first day at work without crutches after a climbing accident this summer! He leads a new research group at BIO, Evolutionary Fisheries Ecology (EvoFish). The group officially began to function 1 November, and will be holding an "open house" 17 December in the group's new offices in the renovated "mellombygget" part of HIB. They are looking forward to collaborating with other research groups at BIO. [Read more.](#)

En engasjerende og vellykket HMS-dag ved BIO, og den peker framover

Nesten 70 % av BIOS ansatte deltok i høstens trivselsundersøkelse ved BIO, og en stor del av disse var samlet hele onsdagen på Hotell Norge for å diskutere resultatene og peke på tiltak for ytterligere forbedringer av arbeidsmiljøet ved BIO.

Resultatene sier sitt tydelige språk at arbeidsforholdene ved BIO gjennomgående er bra, og at det finnes store muligheter for forbedringer. Det lover godt for BIO og for den enkelte medarbeider. BIOS ledelse og forskningsgruppeledere fikk mange gode tips og disse tiltakene skal nå følges opp. Vi vil komme tilbake til hvordan vi nå følger opp og kan i forbifarten nevne at BIOS HMS-håndbok som er foreløpig godkjent av instituttrådet, nå finnes tilgjengelig på BIOS interne sider, under "HMS". Den som leter, skal finne!

Anne Bjune: Hardangervidda blir skogledd

Om hundre år vil det meste av Hardangervidda vera dekt av skog. – Noko å tenkja på for dei som planlegg trasé for ein mogleg ny jernbane, seier forskar Anne E. Bjune. Les mer i bt.no

Anne Bjune: ser ikke Vidda for bare trær

For en forsker med spesialområde fortidsklima og vegetasjonshistorie, befinner diskusjonen om traseen til en høyhastighetsjernbane mellom Bergen og Oslo seg på et sidespor. Les kronikk i Bergens Tidende..

Nytt om fremdriften i byggeprosessen på Marineholmen

Nr. 2 - 2007 DET SKJER - PÅ HØYTEKNOLOGISENTERET

Allbrukshuset

Fundamentarbeidene for det nye Allbrukshuset ved siden av Thormøhlens gate 51 er nå nærmest ferdige.

I løpet av kort tid startes det grøftarbeider mellom bygget og Thormøhlens gate 51. Disse arbeidene vil bli avsluttet i uke 50. Det er beregnet at det må foretas en del sprengning forbi trappehuset på Thormøhlens gate 51. Tilkomsten til trappehuset vil være en del begrenset i denne perioden, og det oppfordres til å begrense bruken av denne. Trappen vil bli opprettholdt som rømningsvei i hele perioden.

Montering av betongelementer starter i uke 49, og vil pågå frem til påske.

Fjernvarme/ overvann /avløp /omlegging av vei

Arbeidene vil pågå fra hjørne av Datablokken og frem til bossrom, og deretter videre mot hjørne av Bioblokken og frem til teknisk rom.

Gravearbeidene på fremsiden av Datablokken vil bli avsluttet i uke 47 grunnet fundamenteringsarbeider for nybyggene.

Ombyggingen av Thormøhlens gate ved Marineholmen er nå godkjent. Anbud på byggingen vil bli sendt ut før nyttår. Veikontoret håper på at byggearbeidene kan komme i gang rundt påsketider. Dette må koordineres med byggingen av bybanen.

I tillegg arbeides det med å lage en midlertidig overgang fra Vitensenteret til Nygårdsparken.

Nybygg A-B-C-D

Fundamenteringsarbeidene vil starte onsdag den 21. 11.07 og vil være frem til nyttår. Oppstart av byggingen av bygg C og D er satt til 2.1.08. Montering av betongelementene vil starte i mai/ juni 2008. Oppstart av bygg A og B vil bli i mars 2008, og montering av betongelementer vil starte etter sommeren 2008.

I forbindelse med byggearbeidene vil tilkomsten til området i front av Data- og Bioblokken være sterkt begrenset.

Bybanen

Arbeidene med bybanen er varslet oppstartet. Nærmere orientering vil bli gitt når vi har fått noe mer informasjon fra Bybanekontoret. I forbindelse med byggingen av Bybanen vil parkeringen opp mot hovedveien bli fjernet.

19.11.2007

It is becoming a whale of a whale story!

Christoffer Schander is getting local fire departments on board to help systematically dispose and map the locations of whale carcasses. The different locations and depths will give researchers unique possibilities in the study of whale falls. [Read more.](#)

New Summer School Initiative in Bergen

Summer 2008 higher education institutions in Bergen join their colleagues around the world in offering specialised mini-courses. BIO researchers **Petter Larsson, Rune Rosland, Jeppe Kolding** and **Ragnar Nortvedt** will collaborate to produce a course in Biology and Ecology entitled, "More Food from Water?". [More information on BIO web.](#)

Ukens bilde

Figure legend / title: an araucaria forest
Photographer: Lawrence Kirkendall, October 2007
Description: Lawrence Kirkendall was recently in South America and send us these images. The small one is of the Andes from the plane!

Ukens bilde: You are invited to submit photos (electronically!) for a "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to Ukenbildekomiteen c/o Elinor Bartle (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Siste nytt fra verden rundt oss

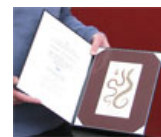
Opprop for artsprosjekt i Norge

Naturvitene ber i et opprop regjeringen om å etablere et norsk artsprosjekt. Oppropet støttes av Den Norske Turistforening, Energibedriftenes Landsforening, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Naturvernforbund, Norsk Industri, SABIMA og WWF Norge.

- Regjeringen må skape et solid fundament for et langsiktig arbeid med å skaffe og sammenstille grunnleggende kunnskap om alle arter til lands og til vanns, sier Naturviternes leder Finn Roar Bruun.
- Derfor har vi sammen med de nevnte andre organisasjoner, nå satt i verk et opprop for å få fokus på å etablere et norsk artsprosjekt, sier Bruun. [Les mer ..](#)

MAR-ECO has won another prize

Last week at the All Programme Meeting for the Global 10-year Programme, Census of Marine Life (CoML), the MAR-ECO Project was awarded the top prize for research and communication excellence. [Read more.](#)

Ledige stillinger, mange ved BIO!

Legg merke til at det er mange andre spennende stillinger unge biologer kan søke på ved UiB for tida! Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Søknadsfrist	Stilling
24.11.07	UiB: Postdoktor ved Institutt for biomedisin
24.11.07	UiB: Stipendiat innan FUGE-prosjektet ved Institutt for biomedisin
24.11.07	BIO: stipendiat i biologi
27.11.07	BIO/Senter for geobiologi: forsker i mikrobiologi
30.11.07	Sars: PhD position - Ascidian Notochord Morphogenesis
30.11.07	Sars: Post Doctoral Researcher - Ascidian notochord morphogenesis and developmental genetics
1.12.07	Univ Kiel: Postdoc Researcher in Marine Ecology/sustainable fisheries
1.12.07	BIO/Senter for geobiologi: Stipendiat i biologi
14.12.07	USA: Tenure track invertebrate systematics
20.12.07	BIO/EvoFish: Stipendiat i biologi (2 stillinger)

Unifob søker forskningsleder til SAM marin

Unifob søker etter en person med forskerkompetanse innen marinbiologi (dr.grad eller tilsvarende dokumentert kompetanse) og erfaring med store forskningsprosjekter; gjerne EU-prosjekter, industriell oppdragsforskning eller brukerstyrte Forskningsrådsprosjekter.

Forskningslederen vil ha personal- og økonomiansvar for seksjonen som har 10 ansatte. Mesteparten av tiden vil imidlertid bli av faglig art, og det forventes at vedkommende deltar aktivt i vår forskning og oppdragsvirksomhet. [Les stillingsannonsen ..](#)

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

EU-utlysning innen biologisk mangfold

I dag åpner en europeisk utlysning under ERA-nettet BiodivERsA (EUs 6 rammeprogram).

Prosjekter i BiodivERsA skal omhandle minst ett av følgende tre temaer:

- *Global change and biodiversity dynamics*
- *Ecosystem functioning:*
- *Ecosystem services*

BiodivERsA består av 19 offentlige forskningsfinansierende organisasjoner fra 14 land. I øyeblikket har de deltakende partene bevilget ialt 17,5 mill Euro til utlysningen; dette kan imidlertid øke til 21-22 mill. Euro etterhvert. Den norske deltagelsen finansieres av programmet Miljø 2015 med inntil 3 MNOK (ca 0.39 mill Euro) for perioden 2008-2010.

Gå til utlysningen Alt om utlysningen finnes på BiodivERsAs hjemmeside:

<http://www.eurobiodiversa.org/>. **Søknadsfrist: 3. mars 2008 kl 12:00.**

Se også [Hva er ERA-net](#)

Nasjonal kontaktperson: [Per Backe Hansen](#), Spesialrådgiver, Tlf 2203 7303, pbh@rcn.no

Nye doktorgrader

Hege Ommedal: Hydrocarbon degradation under sulphate-reducing conditions

Hege Ommedal disputerer for PhD graden med avhandlingen "Hydrocarbon degradation under sulphate-reducing conditions. The implication of sea water flooding and produced water re-injection on reservoir souring"

Veiledere: Forsker Terje Torsvik, Institutt for biologi, Professor Tanja Barth, Kjemisk institutt

Bedømmelseskomite: Professor Ian M. Head, University of Newcastle upon Tyne
Professor Helge Holo, Institutt for kjemi, bioteknologi og matvitenskap (IKBM), UMB
Forsker Ruth-Anne Sandaa, Institutt for biologi (leder av komiteen)

Tid og Sted: Fredag 30. november, 10:15, Aud. 101, Jahnebakken 5. Alle interesserte velkommen!

Humberto Fonseca Mendes: kartlegging av regnskogenes arts mangfold

Humberto Fonseca Mendes disputerer 3. desember for PhD graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "A revision of *Antillocladius* Sæther, *Comptosmittia* Sæther, *Gynocladus* Mendes, Sæther et Andrade-Morrays and *Litocladus* Mendes, Andersen et Sæther, and the description of *Gravatamberus* n. gen. and *Lyrocladius* n. gen. (Chironomidae, Orthoclaadiinae)"

I avhandlingen reviderer Mendes to kjente slekter av fjærmygg (Chironomidae: Orthoclaadiinae) og i tillegg beskriver han fire hittil ukjente slekter. Videre beskriver han og gir navn til 30 nye arter, de fleste er fra Brasils regnskoger, men det er også nye arter fra Mexico, Guatemala, Costa Rica, Venezuela, Ecuador og Chile. [Les mer..](#)

Prøveforelesing oppgitt emne: Espen Johnsen

Espen Johnsen holder prøveforelesning over oppgitt emne: Diel migration in marine fish: Does it matter for the ecosystem approach to fisheries management?

Bedømmelseskommité: Førsteamanuensis Magnar Aksland, Førsteamanuensis Rune Rosland, Forsker Espen Strand

Tid og Sted: Onsdag 28. november, 10:5, Sem.rm 328 C1, HIB. Alle interesserte er velkommen!

Prøveforelesing over selvvalgt emne: Andre Bogevik

Andre Bogevik vil holde en forelesning over selvvalgt emne for PhD graden

Tittel: Bile salt-dependent lipase (BSDL) in lipid digestion

Bedømmelseskommité: Seniorforsker Kristin Hamre, Seniorforsker Bjørn Liaset

Tid og Sted: Fredag 30. november, 13:00, Sildetønnen, NIFES, Nordnesboder 2, Nordnes

Alle interesserte er velkommen

Info fra studieseksjonen

Invitasjon til avsluttende muntlig presentasjon av BIO300, mandag 3. desember 08:30!!

Alle som har lyst og anledning inviteres med dette til muntlig presentasjon av BIO300, **mandag 3. desember kl. 08:30 i Store auditorium, HIB**

Universitetet i Bergen har mange flinke masterstudenter og Bergen Kommune har mange oppgaver for flinke folk! Dessuten legger kvalitetsreformen til rette for å ta i bruk aktive læringsformer med selvstendig arbeid.

Emnet **Biologisk dataanalyse og forsøksoppsett** (BIO300) ved Institutt for biologi har for andre året inngått et samarbeid med Bergen Kommunes Vann- og Avløpsavdeling. Dermed får det årlige inntak av minst 50 masterstudenter prøve på feltarbeid, analysearbeid, datatolking, trening i å skrive rapport og erfaring i forskningsformidling; alt sammen i en samfunnsnyttig sammenheng. Gjennom tre måneder, fra slutten av august til begynnelsen av desember, har studentene jobbet i 10 grupper med selvstendige prosjekter. De har samlet inn prøver i felt, analysert resultatene (ved hjelp av Vannlaboratoriet ved Bergen Kommune, BIO sine assistenter, og Chemlab Services AS), tolket data, skrevet vitenskapelige rapporter og øvd seg på muntlig framlegging.

Hva har de jobbet med? Årets prosjekt hadde den overgripende tittelen **"Water quality in connection with waste water treatments and recipient systems around Bergen"**.

Gruppene har undersøkt vannkvalitet i to mottakssystemer fra vannrenseanlegg, Nesttunvassdraget og Grimstadfjorden. Åtte lokaliteter ble valgt for å undersøke en eventuell gradient fra renseanlegg og nedstrøms mot sjøen. Åtte grupper gjennomførte detaljerte undersøkelser ved åtte utvalgte lokaliteter og to grupper laget sammenlignende studier av alle resultatene. Noen av spørsmålene var: Fungerer renseanleggene tilfredsstillende? Hvor effektive er de? Har vannrensingen noen effekter på dyre- og plantelivet i vassdragene og sjøen som tar imot vannet? Å gjennomføre ett slikt arbeid engasjerer ikke bare studentene og undervisningsassistentene, men også en hel rekke andre i kulissene. Herved inviteres dere til et spesielt og viktig arrangement, som finner sted mandag 3. desember kl 08.30 (presis!) til kl 12.00 i Store Auditorium, Datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgate 55. Kaffe/te med noe å tygge på serveres i pausen. Vel møtt!

Louise Lindblom, Emneansvarlig

Ny medarbeider

Stipendiat Birte Töpfer

I am a PhD student of the University of Bergen. I am from Germany where I also completed my studies in Biology in Göttingen and in Hamburg. Since the end of July, I am a PhD student in the working group of Marine Microbiology from Frede Thingstad.

My PhD is part of the PAME-Nor project "DOC turnover in polar microbial food webs" which major goal is to gain more information about how trophic mechanisms in the microbial food web influence the balance between production and consumption of dissolved organic carbon (DOC). To get a better understanding of the interaction of the different organisms the communities will be studied by doing different mesocosm experiments at Svalbard. My PhD will focus mainly on the structure of the bacterial community. Especially the effect of different carbon sources

and the impact of the phytoplankton bloom on the bacteria community will be investigated. Therefore this project is divided into field experiments, laboratory experiments and cruise trips.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Guest lecture: "Jellies on the 15th perpendicular: facts and fiction (?)"

Lecturer: Prof **Mark J. Gibbons**, from Biodiversity and Conservation Biology department, University of Western Cape, South Africa.

Time and location: seminar-rommet i 3 etage HiB kl 13:00 onsdag 28 november

Endagskonferanse om bioteknologi og politikk

Tid og sted: fredag 7. desember, Auditorium 3, Dragefjellet skole, Magnus Lagabøtes plass 1 (Juridisk fakultet). Konferansen arrangeres av Senter for vitenskapsteori i samarbeid med Rokkansenteret og med støtte fra Norges Forskningsråd.

I forkant av utviklingen: Reguleringen av ny bioteknologi finner sted i et spenningsfelt som i økende grad utfordrer tilvante måter å tenke og handle på. I Europa vokser motstanden mot genetisk modifiserte matvarer samtidig som industri og forskere promoterer slike matvarer som løsningen på verdens matproblemer. Biomedisinsk forskning drives i stadig sterkere grad av håp om profitt og helbredelse, og de to synes stadig vanskeligere å holde adskilt. I mange tilfeller vil slike muligheter for fremtidig nytte spille viktige roller for utformingen av lover og bevilgninger i nåtiden. Slik utfordres vitenskapelig og juridisk legitimitet som tradisjonelt bygger på empirisk evidens og etablert praksis. I løpet av denne en-dags konferansen prøver vi å belyse noen av de problemene som bioteknologien slik stiller oss overfor. [Les program og mer ..](#)

Nye artikler

Christian Jørgensen, Katja Enberg, Erin S. Dunlop, David S. Boukal & Mikko Heino: *forvaltning av evolverende bestander*

Jørgensen C, K Enberg, ES Dunlop, R Arlinghaus, DS Boukal, K Brander, B Ernande, A Gardmark, F Johnston, S Matsumura, H Pardoe, K Raab, A Silva, A Vainikka, U Dieckmann, M Heino & AD Rijnsdorp 2007. Ecology: Managing Evolving Fish Stocks. *Science* 318: 1247-1248.

Josefin Titelman, Øystein Varpe, Sigrunn Eliassen & Øyvind Fiksen: *partnervalg også i havet?*

Titelman J, Ø Varpe, S Eliassen & Ø Fiksen 2007. Copepod mating: chance or choice? *Journal of Plankton Research* 29: 1023–1030

Mate choice is common in most animals, but the issue has largely been ignored in regard to pelagic copepods—the most abundant zooplankton group in the oceans. Contemporary demographic models of copepods assume that all encounters lead to successful copulation and viable egg production. We revisit the subject of copepod mating biology in the framework of sexual selection theory. We discuss, and point to, examples that suggest mate choice in both sexes. Sexual selection theory may add an important dimension for understanding copepod population dynamics and potentially lead to renewed interpretations of the diverse copepod behaviours and life histories. In addition, the range of mating strategies in copepods represents a rich, but unexplored, source of information for general behavioural ecologists.

Torstein Solhøy: *systematisk status til midd-art*

Seniczak S, T Solhøy & A Seniczak 2007. Systematic status of *Hydrozetes octosetosus* Willmann, 1932 (Acari: Oribatida: Hydrozetidae) in the light of ontogenetic and ecological studies. *Journal of Natural History* 41: 2081-2098

Abstract The systematic status of *Hydrozetes octosetosus* was investigated by comparing this species to *H. lacustris*, which is the type species for the genus *Hydmzetes* Berlese, 1902. These species are similar, but probably not synonyms as recently proposed. They differ mainly by the position of notogastral seta *lm* in the adult and position and length of this seta and total number of long setae in the posterior part of nymphs. In the adult of *H. octosetosus*, this seta inserts behind the opisthosomal gland opening (*gla*), but in front of it in *H. lacustris*. In the nymphs of *H. octosetosus* seta *lm* inserts

behind *gla* opening, but medially to it in *H. lacustris*. In *H. octosetosus* this seta is very long and the total number of long setae in nymphs is four pairs, while in *H. lacustris* seta *lm* is short and the total number of long setae in nymphs is three pairs.

Rune Rosland: oseanografien i Golfo Dulce, Costa Rica

Svendsen H, Rosland R, Myking S, Vargas JA, Lizano OG, Alfaro EJ 2006. A physical-oceanographic study of Golfo Dulce, Costa Rica. REVISTA DE BIOLOGIA TROPICAL 54 (Supl 1): 147-170

Abstract: A physical-oceanographic investigation based on field experiments and applications of a numerical model was carried out in Golfo Dulce, a fjord-like gulf at the Pacific coast of Costa Rica. Due to the nearness to equator the effect of the Coriolis force on the circulation is negligible. Cross gulf gradients are therefore mainly related to the runoff pattern, local wind and topographic effects. The upper layer is characterized by low salinity and high temperature. Local wind effects and topographic steering results in marked across gulf velocity gradients in the upper layer. Along-gulf gradients in temperature and salinity are maintained by the freshwater runoff from the four rivers in the inner part of the gulf. A three-layer current structure is dominating in the sill area while in the deeper inner part of the gulf a two-layer estuarine circulation takes place above slowly moving deep water.

Justin Meager: søkeaktivitet hos torsk i turbid vann

Meager JJ & Batty RS 2007. Effects of turbidity on the spontaneous and prey-searching activity of juvenile Atlantic cod (*Gadus morhua*). PHILOSOPHICAL TRANSACTIONS OF THE ROYAL SOCIETY B-BIOLOGICAL SCIENCES 362: 2123-2130

Abstract: Increasing turbidity in coastal waters in the North Atlantic and adjacent seas has raised concerns about impacts on Atlantic cod (*Gadus morhua*) using these areas as nurseries. A previous experiment (Meager et al. 2005 Can. J. Fish. Aquat. Sci. 62, 1978 - 1984) has shown that turbidity (up to 28 beam attenuation m (-1)) had little effect on the foraging rate of juvenile cod. Although this was attributed to cod using chemoreception in conjunction with vision to locate prey, foraging rates may also be maintained by increased activity. Higher activity, however, is energetically costly and may offset benefits from increased foraging return.

We examined the effects of turbidity on prey searching and spontaneous activity of juvenile cod in the laboratory, by measuring activity with and without prey cues. Activity of juvenile cod was nonlinearly affected by turbidity and was lower at intermediate turbidity, regardless of the presence of prey odour. Activity increased over time when prey odour was present and decreased when absent, but the effects of prey odour were similar across all turbidity levels. Position in the tank was unaffected by turbidity or prey odour. Reduced activity at intermediate turbidities is likely to offset longer prey-search times. At high turbidity (greater than 17 m (-1)), both longer prey-search times and higher activity indicate that increased energetic costs are probable.

Paco Cárdenas, Christoffer Schander & Hans Tore Rapp: ny soppart fra Korsfjorden

Cárdenas P, J Xavier, OS Tendal, C Schander & HT Rapp 2007. Redescription and resurrection of *Pachymatisma normani* (Demospongiae: Geodiidae), with remarks on the genus *Pachymatisma*. J. Mar. Biol. Ass. U.K. 87, 1511–1525

An increasing number of cryptic species are being discovered within sponges with assumed wide geographical distribution. *Pachymatisma johnstonia* (Bowerbank in Johnston, 1842) (Astrophorida: Geodiidae) is one of the most common and known sponges throughout the north-east Atlantic coasts. *Pachymatisma normani* Sollas, 1888 is a northern species previously synonymized with *P. johnstonia* by Topsent. It is here redescribed on the basis of fresh material from the type locality, the Korsfjord in the Bergen area (Norway). Spicules are shown to be reliable characters to distinguish the species investigated. *Pachymatisma normani* is characterized by larger spicules, most markedly in the sterrasters. Our observations also suggest that habitat and gross morphology distinguish *P. johnstonia* from *P. normani*. Furthermore, using a partial sequence of the cytochrome c oxidase subunit I (COI) and an ITS1-5.8-ITS2 nuclear fragment, we show that consistent genetic differences exist between the two species. A brief overview of the genus and a key to the known species are also given.